

JOŠ JEDNO ZNAČAJNO POVIJESNO DJELO O KOMUNI OGULIN U NOB-u

Ovih dana izašla je iz tiska knjiga ing. Jele Jančić-Starac pod naslovom »Vojno-partizanska bolnica u Drežnici 1942—1944.« Izdavač je Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture iz Zagreba. Knjiga je tiskana u nakladi od 2.000 primjера. Nastala je kao rezultat trogodišnjeg rada na dokumentaciji spomeničkog područja Drežnice. Za to vrijeme stručna ekipa Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u suradnji s Zavičajnim muzejem iz Ogulina i Savezom boraca NOR-a iz Drežnice podrobno je uobilježila i evidentirala lokalitete Bolnice. Uz to su istraženi dokumenti i obrađena sjećanja danas još živih učesnika događaja za razdoblje koje obrađuje knjiga.

Izdavanje knjige o vojno-partizanskoj bolnici u Drežnici (jedno vrijeme imala je službeni naziv br. 7) ima posebno značenje. Ona ne samo da je odigrala važnu ulogu u razvitku NOB-a na području Hrvatskog primorja, Gorskog kotara i Istre, nego je s vremenom prerasla okvire ovih područja i kako to autor knjige s pravom zaključuje, postala je općejugoslavenska bolnica. U njoj su liječeni ranjenici i iz drugih krajeva zemlje posebno iz Crne Gore, Srbije, Dalmacije, Slovenije, pa čak i iz Italije.

I pored tako velikog značaja, o njoj se u našoj historiografiji mnogo manje zna nego o ostalim bolnicama koje su djelovale na oslobođenim teritorijama.

Uzroci tome leže prije svega u slaboj sačuvanosti izvorne građe. Jedino je nešto više o njoj pisano u onovremenoj partizanskoj štampi. Da bi se moglo pisati o bolnici, kako navodi autor u predgovoru knjige »trebalo je posegnuti i za riznicom sjećanja ljudi, a ona je bogata, jer je za narod onoga kraja kao i za preživjele ranjenike bolnica i danas živa legenda. Zato je bilo osobito važno sakupiti uspomene suvremenika, koji su se rasuli po cijeloj našoj zemlji i izvan nje, te uložili priličan napor da se te uspomene sravne i usklade. To nije

lak posao s obzirom na često subjektivna gledanja, na osjetljivost ljudi, kao i na zaboravljanje koje je prilično protkalo i zamaglilo uspomene nakon minule četvrti stoljeća. Zbog toga su vođeni usmeni i pismeni razgovori u toku tri godine sa oko 100 ljudi.«

Od ukupno oko 130 stranica teksta, više od polovine je posvećeno prikazu Bolnice. Iz sadržaja knjige je vidljivo, da je Bolnica osnovana već u veljači 1942. godine. Od tada je promijenila na području Drežnice više lokacija i izuzev samo neprijateljskih ofenziva, kontinuirano je djelovala sve do kraja siječnja 1944, kada se preseljava u Kupsku dolinu. Kroz to vrijeme od male prihvatne bolnice s jednim liječnikom, prerasla je u opću partizansku bolnicu u kojoj se moglo liječiti u isto vrijeme i do 200 ranjenika i bolesnika, a personal Bolnice imao je više od 50 ljudi. U vremenu od 1942—1944. kroz Bolnicu je prošlo više od 2.000 ranjenika i bolesnika. Napose je bila pretrpana u proljeće 1943, kada je vladala epidemija tifusa. Tih dana u dolinama oko Bolnice nicalo je i po desetak grobnih humki.

U prilogu knjige autor je uspio sakupiti imena od oko 500 liječenih ranjenika i bolesnika (od toga je 170 umrlo od tifusa ili podleglo od zadobivenih rana).

Knjiga je bogato ilustrirana. Pored fotografija Bolnice iz 1943. godine, u knjizi su objavljene fotografije liječnika, političkih komesara, kao i drugog bolničkog osoblja. Isto tako objelodanjene su skice, tlocrti i lokacije Bolnice. Knjiga ima rezime na ruskom i engleskom jeziku.

Bez obzira, što zbog pomanjkanja odgovarajuće izvorne građe nisu mogli biti u knjizi prezentirani svi najznačajniji podaci iz dvogodišnjeg djelovanja Vojno-partizanske bolnice u Drežnici, ovaj rad popunjava veliku prazninu i koristan je prilog za daljnje proučavanje.

Mihael Sobolevski

**Spomenica
gimnazije »Čedo Žic«
u K r k u
1921 - 1971**

**K R K
1971**

KRČKI ZBORNIK

POVIJESNOG DRUŠTVA OTOKA KRKA
PODRUŽNICE POVIJESNOG DRUŠTVA HRVATSKE

SVEZAK 3

Urednički odbor:

dr BRANKO FUČIĆ

PETAR STRČIĆ (glavni urednik)

RIKARD ŽIC

RUDOLF ŽIC

Urednik ovog sveska:

FRANJO MATEJČIĆ

Slika na koricama:

ANTON DEPOPE (Motiv grba grada Krka)